

IEVU OGAS

Prunus padus

MINI ZPD

AUGĻI MANĀ DĀRZĀ

RIEBIŅU VIDUSSKOLAS
7. KLASES SKOLNIECE
GUNITA VJAKSE

2021

SATURS

- ❑ KLASIFIKĀCIJA
- ❑ PAR IEVU
- ❑ AUGA UZBŪVE
- ❑ IEVAI RAKSTURĪGI
- ❑ IEVU OGAS SATUR
- ❑ IEVU OGAS FOLKLORĀ
- ❑ NO OGĀM GATAVO
- ❑ INTERESANTI FAKTI
- ❑ SECINĀJUMI
- ❑ IZMANTOTĀ LITERATŪRA

KLASIFIKĀCIJA

PARASTĀ IEVA (<i>Prunus padus</i>)	
VALSTS	AUGI
NODALĪJUMS	SEGSĒKĻI
KLASE	DIVDĪGĻLAPJI
RINDA	ROŽU RINDA
DZIMTA	ROŽU DZIMTA
ĢINTS	KAULEŅKOKI
SUGA	PARASTĀ IEVA

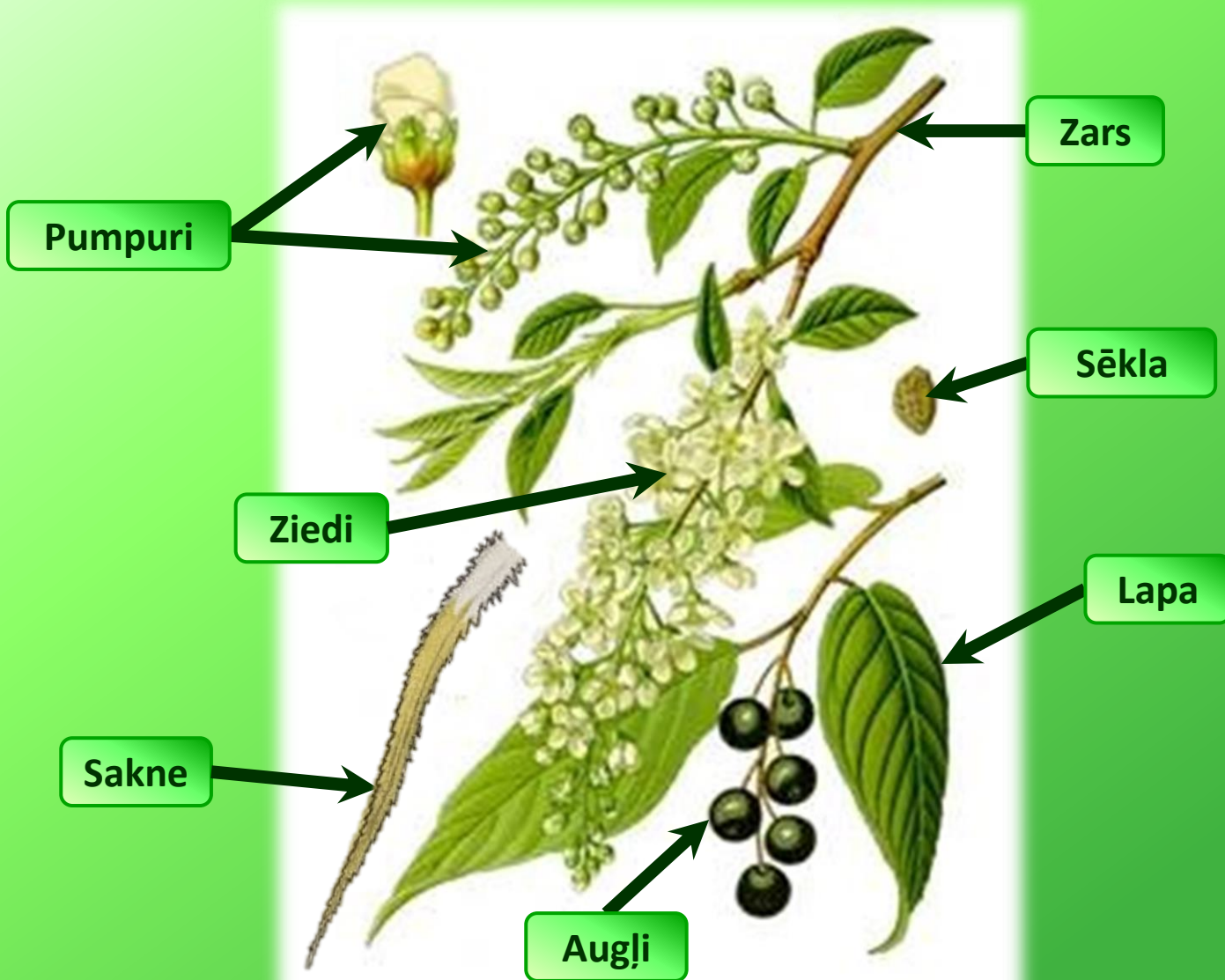

PAR IEVU

- Parastā ieva ir 2–18m augsts vairāku stumbru koks vai krūms, kas labprāt aug saulē vai pusēnā un mitrā augsnē. Zied pavasarī.
- Dabā aug upmalās, ezermalās, mežmalās, nogāzēs un krūmājos.
- Ievas audzē arī kā augstu dzīvžogu un aizvēja radītāju, kā košumaugu.
- Pie mums ieva ir nonākusi no Eiropas, Ziemeļaustrumāzijas un Japānas.
- Latvijas savvaļā ir sastopama tikai parastā ieva, taču ievu ģintī sastopamas vairāk kā 20 sugas, kas visvairāk sastopamas Ziemeļu puslodes mežos.

AUGA UZBŪVE

IEVAI RAKSTURĪGI

Koksne

Cieta, elastīga,
rūsgandzeltena,
vismaz 10cm d.

Ziedi

~9cm gari nokareni
ziedu ķekari ar
baltiem ziediem,
dzeltenas
putekšņlapas.

Auglis(ogas)

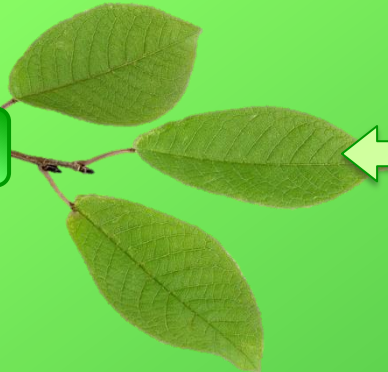
Lodveida kaulenes,
~0,7cm d, melnas,
spīdīgas.

Zari

Jaunie zari olīvzaļi
vai ķiršu sarkani,
vecākie bieži
nokarājas.

Lapas

Vienkāršas, veselas,
plānas, 3-10cm
garas, plātnes mala
ar smalkiem, asiem
zobiņiem, īlenveida
pielapas.

Miza

Nespodra,
pelēkmelna ar
labi izteiktām
lenticelēm.

IEVU OGAS SATUR:

- ☐ 15% miecvielu;
- ☐ 8% antociānu;
- ☐ 6% cukura;
- ☐ Pektīnvielas;
- ☐ Flavonoīdus;
- ☐ Ogļhidrātus;
- ☐ Organiskās skābes;
- ☐ Amigdalīnu;
- ☐ Glikozīdu;
- ☐ Ābolskābi;
- ☐ Citronskābi;
- ☐ Fitoncīdus.

Balstoties uz ogu sastāvu, tās izmanto gremošanas traktu slimību, caurejas ārstēšanai.

IEVU OGAS FOLKLORĀ

Jo ieva balti zied,
Jo tai mellas ogas aug;
Jo meitiņa sīva auga,
Jo ražanas tautas jāja. /L.t.dz./

- Ieva simbolizē jaunas meitas, sievas un sievišķību.
- Kāds laiks ievu ziedēšanas laikā, tāds būs pēc mēneša, kad zied rudzi.
- Ēku tuvumā ievas nestāda, varot iespert zibens, vai guļbaļķu mājās iemesties tārpi.
- Ja laba ievu ogu raža – auksta, bet, ja ogu raža maza – lēna un silta ziema.
- Aitas jācērp ievu ziedu laikā, tad būs kupla vilna.
- Kad ievas zied, tad jāsej auzas un mieži.
- Ja ievām lieli ziedu ķekari, tad būs bagāts gads.
- Kad pavasarī daudz ievas zied, tad nākošo rudeni daudz meitas precas.

NO OGĀM GATAVO

INTERESANTI FAKTI

- ❑ Ievu ziedus nav ieteicams iepīt vainagā, jo tad sāpēs galva.
- ❑ 17. gs. Vidzemē izdots likums par vērtīgo koku atjaunošanu – ja vienu nocērt, jāiestāda divi jauni koki vietā.
- ❑ Ja ūdenī ieliek ievu zariņu vai mizas, iet bojā mikrobi. Šo ievas īpašību uzmanto ceļotāji, uzlabojot dzeramā ūdens krājumus.
- ❑ Visām ievas daļām piemīt insekticīdas īpašības, kas atbaida dažādus kaitēkļus.
- ❑ Ievu mizas un augļu novārījumu izmanto dzijas krāsošanai, iegūstot no dzeltenas, oranžas līdz sarkanai un brūni melnai krāsai.
- ❑ Svaigi ievāktas ievas daļas satur vielas, kas, nonākot cilvēka organismā, tiek sašķeltas un veidojas zilskābe, kas ir bīstama. Visvairāk šo vielu ir ievas augļu kauliņos. Žāvējot un uzglabājot, kaitīgās vielas samazinās.

SECINĀJUMI

- levu ogas ir izplatītas lielā daļā pasaules;
- levām ir liela nozīme tautas medicīnā;
- No šīm ogām gatavo dažāda veida produkciju;
- Ogas ir pieminētas gan folklorā, gan zinātnē;
- levu ogas ir ļoti veselīgas, taču tās var būt arī nāvējošas.

IZMANTOTIE AVOTI

- ❑ Keirāns, L., Iepazīsim Latvijas augus. Rīga: Zvaigzne, 1993. 150.lpp.
- ❑ Rubine, H., Eniņa, V. Ārstniecības augi. Rīga: Zvaigzne ABC, 2004. 120., 121.lpp.
- ❑ Meža aptieka. SIA Olna, 2007. 47., 48.lpp.
- ❑ Rubine, H., Ozola, S., Eniņa, V. Ārstniecības augu sagatavošana un lietošana. Rīga: Zvaigzne, 1974. 114., 115.lpp.
- ❑ Populārā medicīnas enciklopēdija. Rīga:Zinātne, 1975. 244.lpp.
- ❑ http://augi.ucoz.lv/load/arstniecibas_augi/i/ieva/10-1-0-68
- ❑ <https://www.agfonds.lv/koki/ieva-parasta-padusavium-moench/>
- ❑ <https://ggptknhp.by/gastroenterologiya/cheremuha-lechebnye-svojstva-protivopokazaniya-k-ispolzovaniyu-poleznye-retsepty.html>
- ❑ <https://ggptknhp.by/gastroenterologiya/cheremuha-lechebnye-svojstva-protivopokazaniya-k-ispolzovaniyu-poleznye-retsepty.html>
- ❑ <https://www.delfi.lv/majadarzs/pagalms/daildarzs/interesanti-fakti-par-ievam-un-to-ziedesanas-laiku.d?id=45926379>
- ❑ https://dabasdati.lv/pdf/feno_sugu_apraksti.pdf
- ❑ <https://www.fitoterapija.lv/plant/ieva/>
- ❑ <http://dainuskapis.lv/meklet/ieva-ogas> 33587-2

**PALDIES
PAR UZMANĪBU!**

